

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 12973

DI PAPIRENE SHLANG

Wilhelm Busch

*The original of this title comes from the permanent collection of the
YIVO Institute for Jewish Research, New York, NY*

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

ווילהעלם בוש

די פאפירענע שלאנג

פּרנט בעאַרבעט אין יודיש

דורך

יוסף טונקעל.

פארלאג ברידער לעווין-עפשטיין און שותפים

1921 ארשא

Drukarnia L. LEWIN-EPSTEIN ,
Warszawa, Pawia 38.

די פאפירענע שלאנג.

שלאנגען פון פאפיר צו לאזען
איז פאר קינדערלעך א גליק.
אזי, איז דאס אטייער שפילכעל,
אז איך זאג אייך, אנ'אנטיק!

לאזט מען אט די שלאנג צו פליען,
פליט זי אינדערהויך און פליט.
שלינגט זי פאדים פונ'ם קניילכעל,
נאך און נאך - זי טוט און ציט.

פליט זי אינדערהויך אין הימעל,
טוקט זיך אין דעם בליען רוים.
אט - א פינטעלע געווארען, -
מיט'ן אויג צו כאפען קוים.

דאך פאר אונזערע קינדסים
לייב און יאסעל - איז געווען
א פארשטערעניש דאס שפילכעל,
ווי איר וועט דא ווייטער זען.

אין א זומער-טאג א שיינעם,
 ביי א לינדען ווינטעל-ריר,
 האט פארגלוסט זיך לייב און יאסלען
 לאזען שלאנגען פון פאפיר.

משה'לע, דעם שכינים יונגעל,
 האט דערצו אויך חשק פיל;
 שטייט ער צו צו דער קאמפאניע, -
 וויל אויך שפילען אין דעם שפיל.

מאכט מען זיך די שיינע שלאנגען,
 אויסגעמאייסטערט פון פאפיר.
 נעמט מען שפינדעלעך מיט פאדים,
 און מען לאזט זיך אויף שפאציר.

גייט מען זיך אזוי אין-דרייען,
אָנגעגורט - ווי מיט געווער -
מיט די שלאנגען, שפינדלעך פאָדים,
טאקע גאַר ווי מיליטער! -

גייען זיי פארביי אגארטען,
זעען זיי: דאָרט ביי דעם צוים,
צו דער גאס אַרױסגעבױגען,
וואַקסט אַ שײנער עפעל-בוים.

רופט-אויס יאָטעל: עי, חברים!
זעט נאָר עפעלעך, ווי שען!
נאָמיר, קינדער, רייסען עפעל!
ענטפערט משה'לע: אַ ניין! -

מ'טאָר נישט רייסען פרעמדע פֿרות -
איך וועל בעסער גיין מיין גאנג;

איך וועל גיין אין פעלד
זיך שפילען,
לאָזען פֿליען דאָרט מיין שלאַנג.

אָפער לייב - ער איז אַ שייגעץ,
ער באַשטייט אויף יעדער זאך -
שטעלט זיך יאָטעל אויף זיין רוקען,
רייסט אָן עפעלעך אַסך.

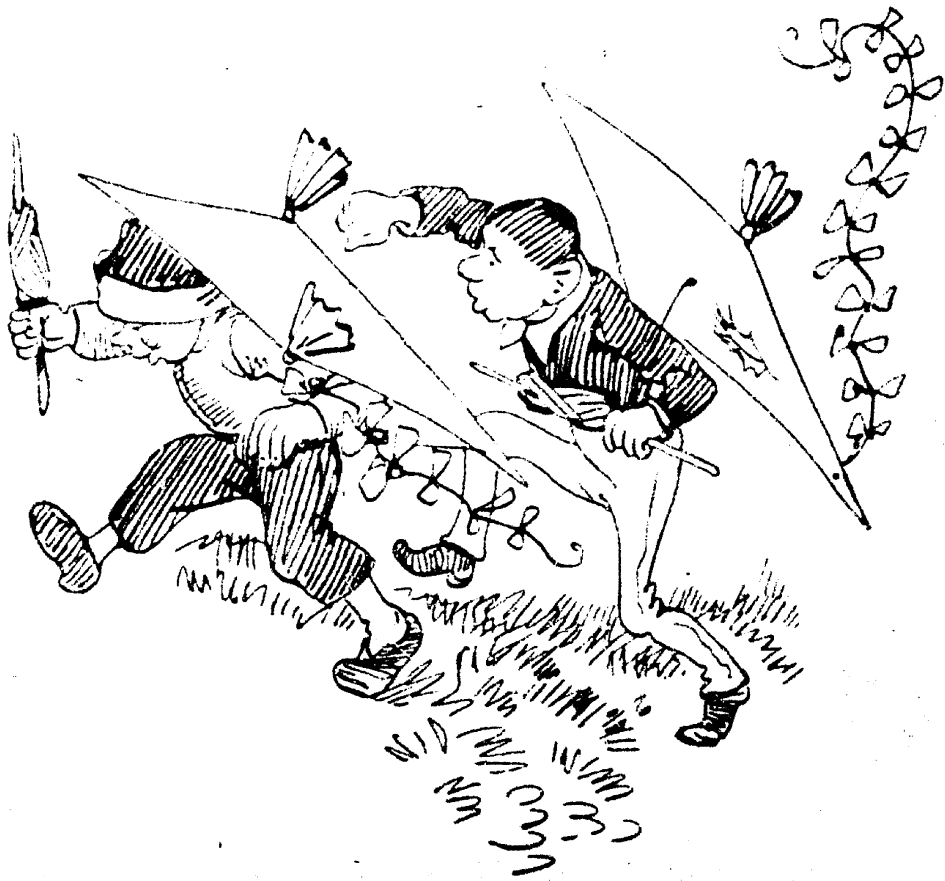
האָט ער עפּעל פּוֹלע הייפּענס;
גייט און עסט מיט אפּעטיט,
עסט אַנ'עפּעל נאָך אַנ'עפּעל,
לייב'ען אָבער גיט ער ניש.

- „עײַ, אליין גאָר אויפצופרעסען!
 דאָס איז, ברודער'ל, אזאָס!
 און ער לאָזט אַראָפּ פֿון הינטען
 יאָסלען אַשטורכאַץ מיט פֿעס.

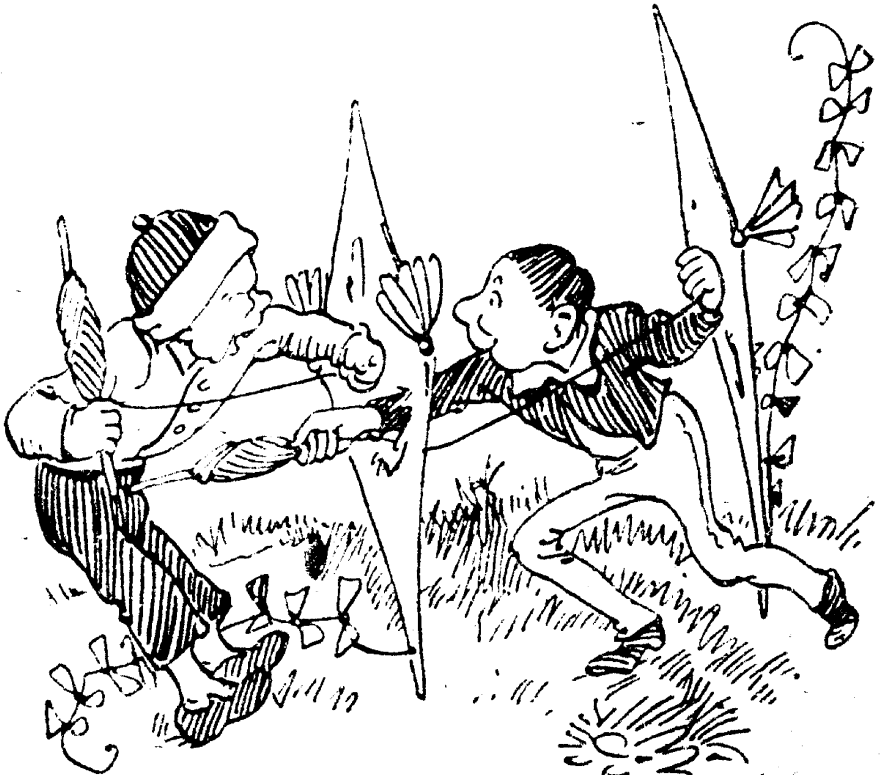
פאלט. אום יאָסעל אויסגעצויגען
 אויף דער ערד. גאָר אויגענבליק -
 און ער שטייט שוין. טראָך! עס פליט שוין
 לייב'לעך אַ שטוסאַק צוריק.

דאָ צעברענט זיך אַ מלחמה!
יעדער שלאָגט זיך ווי אַריז;
פון אַ שלאַנגעל ווערט אַ פאַנצער,
פון אַ שפינדעל ווערט אַ שפיץ.

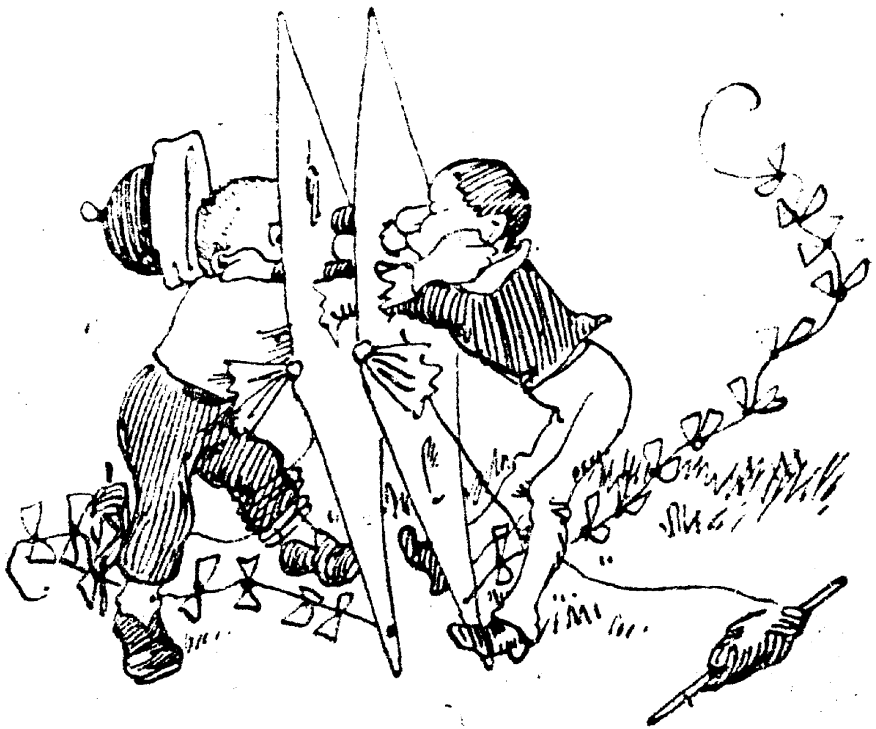
ווארפט זיך יאָסעל- ווי אַ גבור,
אויף זיין שונא. פּוּך! - אַ שטאַך!
טרעפט ער לייבען גלייך אין בייכעל,
מאַכט אים דאַרטען שיר אַ לאַך.

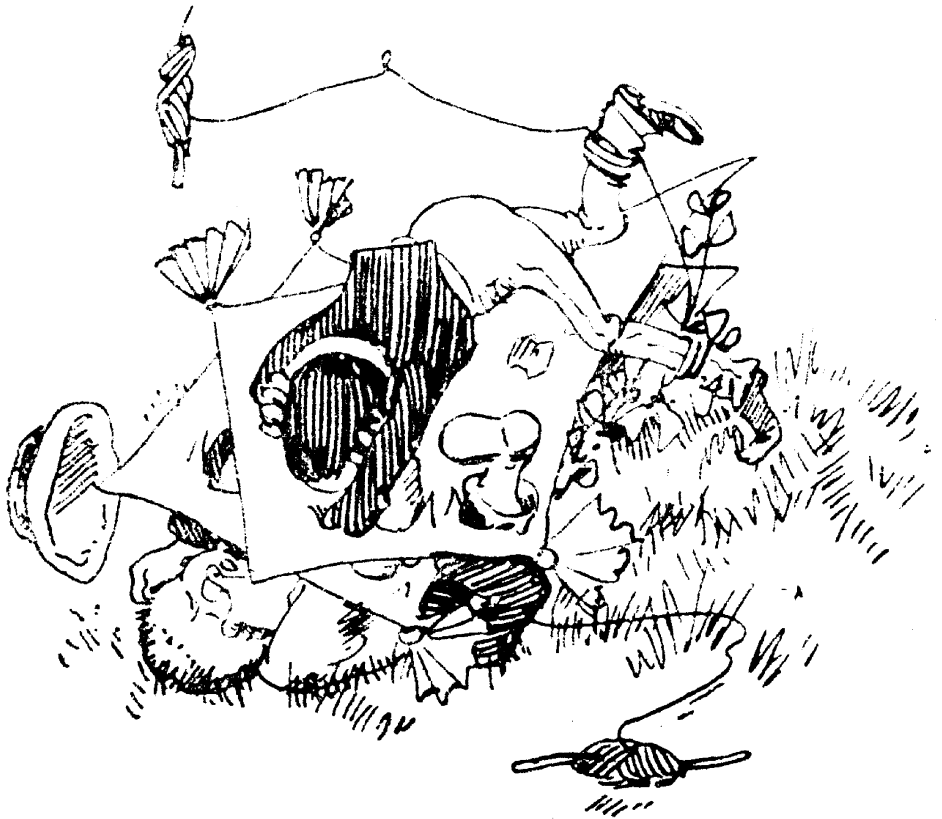
חיל דאך אָבער לייב נישט שוויגען -
 טוט ער ראפטום זיך אַלאָז
 מיט זיין פיקע - פוּך! - א טאַרע! -
 טרעפט ער יאָסלען גלייך אין נאַז.

קלאפט מען זיך אזוי די זייטען, -
 דער אבוכץ און דער אזעץ;
 איינגעשצעמעט אין די נעזער -
 און מען רייסט זיך, ווי די קעץ!

פאלט מען אויף דער ערד אינאיינעם,
איינגעפלאַנטערט, ווי אַ קנױל.
וואַרפען מיט די הענט און פּיסלעך -
אַ מלְחָמָה, אַז אַ גרױל!

און דערוויל אין שני'ס גארטען
 גייט דער שומר זיך ארום,
 גייט און קוקט אין אלע זייטען -
 ער גיט אכטונג אומעסום.

פלוצלונג בלייבט ער שטיין פארוואונדערט
 ביי דעם עפעל-בוים, ביים צוים:
 ,הא? ווער האט עס דא די עפעל
 אפגעדיסען פון דעם בוים?'

כאפט ער גיך דאס לאנגע בייטשעל,
 לאזט זיך לויפען איינס און צוויי -
 ער וועט כאפען די גנבים,
 וועט זיי זיין אז אַך און ווילן

זעט ער יונגעלעך זיך ראנגלען,
און די עפעל ביי דען זייט -
הויבט ער אויף דאס לאנגע בייטשעל
און פארשאַבט די פיינע לייט.

- נאט אייך עפעל! נאט אייך עפעל! -
 שרייט דער שומר פונ'ם סאָד.
 און דאָס בייטשעל פאַכעט, שווישטשעט,
 שנייט דאָס לייב און באַקט און בראַט.

כאפען זיי זיך אויף, די שטיפערס,
 מיט איאָמער און געשריי;
 כליפען, שלוכצען, גיסען טרערען,
 אז עס טוט זיי נעבעך וויי...

איפגעזאמעלט האט דער שומר
גאר די עפעל פון דער ערד
און ער גייט אהיים צופרידען -
רדאט דעם הֶזֶק אומגעקערט.

שטייען זיי, די שטיפערס, קלאַגען:
 ס'איז זיי נעבעך נישט באשערט
 פון די שלאנגען נחת האַבען...
 אַך, דאָס שפּיל איז זיי פאַרשטערט!
 און פון ווייטען שפּילט זיך משה'ל,
 שפּילט זיך אין דעם פּרייען פעלד -
 און זיין שלאַנג פּליט הויך, אַ חיות!
 אַשה'לע - ער, לאַכט און קוועלט.

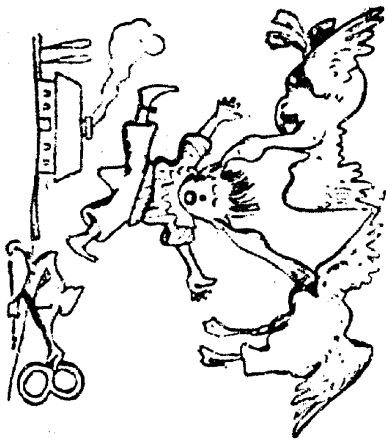

פון וויזענען

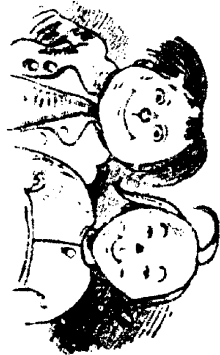
פון וויזענען
יודיש פון וויזענען

הצפירה
העיתון

בן המדינה
 המעולה

המחנה
המחנה

המחנה
 המעולה

